

Un país que valgui la pena

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 28 de setembre del 2009

Zero: El xàfec és colossal. Creix la sensació de vergonya i desconcert. Tractem de respirar entre les pudents laves vomitades des del Palau. Descubrim que els directius del Barça s'espien entre ells. Ja ho deia jo - diu tothom -: no hi ha un pam de net. Cada revelació afluixa una mica més el múscul social. El vell mite de la societat civil està esquerdat i amenaça sinistre total. Entretant, la política catalana segueix en hores baixes. Davant dels problemes imprevistos, tipus Palau, reacciona tractant de transferir el problema a l'oponent. Si plou, que es mulli tothom. Entremig l'aparell comunicatiu tolera, quan no estimula, els tics més mediocres de la nostra societat. S'avalen els discursos més simplistes.

U: JUSTAMENT PER AIXÒ CAL EVITAR que el Palau s'interpreti com la metàfora que no és. El Palau no és la cultura catalana. A Catalunya hi ha centenars d'institucions ben gestionades, milers de ciutadans que empenyen iniciatives culturals fent-hi meritoris esforços de dedicació i diners. La societat catalana és més que la burgesia tradicional, les 100 famílies i alguns bales perdudes. La Catalunya d'avui brolla de l'esforç de molta gent emprendora que no viu del nom, ni de la família. La majoria dels professionals no són sospitosos de tenir la mà parada; n'hi ha milers disposats a donar cada dia el millor de si mateixos a canvi d'un treball interessant i un salari digne. El Palau és el Palau, però no tota la societat hi està enllardada.

DOS: EL PROBLEMA ÉS QUE EL XÀFEC cau damunt un país ja inundat de desànim i desafecció. Toca, doncs, canviar el pas. És l'hora de la política. Acabem amb el bullici i renovem els discursos i les maneres polítiques. Acabem amb els laments i obrim el debat sobre els ideals i els valors que han de guiar la nostra vida comunitària. Assumim la responsabilitat del nostre futur. decidim-nos a construir un país que valgui la pena compartir. La nostra societat no és ni millor ni pitjor que les altres (Lluís Foix). Està, això sí, mes adormida, desorientada i entotsolada del que exigeixen els temps. No és suficient proclamar que som una nació; volem ser un país que pagui la pena. El Palau ens diu el que no hem de ser. El país que volem està per inventar. Ens cal una nova racionalitat col·lectiva. Ens cal acabar amb la immediatesa, la simplificació, l'electoralisme i el partidisme. Cal lligar les coses quotidianes amb els ideals, les coses d'avui amb la societat futura. Ens calen nous arguments, veritats compartides i una nova proposta de civilitat. Ens cal una societat disposada a aprendre, a fer autocrítica, a basar-se en arguments i en idees, a reflexionar sobre si mateixa, a mirar de cara el futur. Ajuntem els qui s'ho proposin, donem veu als qui assumeixen la complexitat, escombrem els emboscats en l'acomodada complaença de l'oficialisme polític partidista. La societat catalana té corcs, però la fusta no està podrida. El país real tracta cada dia de treballar i de sobreviure amb dignitat. Viu encotillat entre els grans conceptes (independència, Estatut, federalisme) i les misèries quotidianes tipus Palau, informes governamentals innecessaris i directius futbolístics que s'espïen. Viu tractant de copsar en quin relat raonable de comunitat pot enganxar-se.

TRES: LA PRIMERA OBLIGACIÓ de la política és dibuixar un país que valgui la pena, millor que el que tenim. Pot ser independent, federal o autonòmic, però en qualsevol cas ha de ser més clar en el terreny dels

ideals, del model de progrés, en el sistema de benestar i en voluntat democràtica. Som molts els catalans que voldríem una Catalunya plenament reconeguda com a nació, satisfactòriament autogovernada, guiada per un projecte compartit i de qualitat, que fins i tot s'atrevisi a guiar la construcció d'una Espanya que resultés grata; volem una Catalunya que fins i tot sigui una referència de civilitat dins d'Europa. Som molts els que vindiquem una política que alimenti un autogovern basat en un relat de país realista i ambiciós, conjugat i compartit per una àmplia majoria, impulsat per una profunda renovació política.

QUATRE: Lamento dir-ho, però sense un projecte compartit més individus sense escrúpols es beneficiaran dels signes d'anomia social que s'observen darrere del cas del Palau. L'únic antídoto és que la societat catalana, tota ella, no dic només el govern, es posi a construir un projecte compartit de país que valgui la pena.